

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Соня Христова Бенчева, Лесотехнически университет,
относно дисертационен труд за получаване на
образователна и научна степен „доктор”

Автор на дисертационния труд: Цветанка Иванова Борисова

Тема на дисертационния труд: “Церкоспороидни хифомицетни гъби в България”

Представеният ми за становище дисертационен труд съдържа 175 стр. текст, включващ 19 таблици, 3 фигури и списък с 227 използвани литературни източници, от които 58 на кирилица и 169 – на латиница. Приложени са още 46 стр. илюстративен материал.

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем.

Дисертационният труд обобщава резултатите от научно изследване, представляващи оригинален принос. Обект на проучването са церкоспороидните хифомицети. Темата на работата е актуална, с оглед възможността за обобщаване и обогатяване на наличната информация за таксономичното разграничаване, разпространението и паразитната специализация на представителите на тази група гъби. Целта и задачите са добре формулирани и отразяват същността и актуалността на проблема.

2. Познаване състоянието на проблема и творческо оценяване на литературния материал.

Направен е богат преглед на литературата, свързана с проучвания проблем. Демонстрирано е добро познаване на литературните източници с аналитично представяне на основните моменти от информацията в тях.

3. Съответствие на избраната методика за изследване на поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Използвани са стандартни общоприети методи, които дават възможност за изпълнение на поставените задачи, осигурявайки достоверна информация.

4. Кратка характеристика на естеството на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд.

Резултатите от изследването са представени в шест подраздела. Важен теоретичен принос на направените морфологични проучвания е изготвянето на ключ за определяне на родовете церкоспороидни хифомицети, както и на таблици за определяне на видовете от родове *Cercospora*, *Cercospora*, *Mycovellosiella*, *Passalora*, *Phacellium*, *Pseudocercospora*, *Pseudocercospora*, *Ramularia*. Те имат и приложно

значение за микроскопското диагностициране на тези видове, особено важно за паразитиращите по стопански важни растения.

Към тази част от работата имам една по-сериозна забележка, свързана с некоректно представената като резултат в подраздели 5.1, 5.2, 5.3 и 5.4 информация, която изцяло се базира на литературни данни и би следвало да се включи в литературния обзор. Именно в него следва да се направи анализ на наличните данни за обосноваване необходимостта от провеждане на проучването. Това не би нарушило структурата на работата и изискваната пропорционалност в обема на отделните раздели. При анализа на резултатите може да се правят препратки към този раздел за потвърждаване или отхвърляне на дадено твърдение.

5. Научните приноси на дисертационния труд са свързани с получаването и доказването на нови и потвърдителни научни факти. Като нови за България се съобщават 7 рода, 20 вида и една разновидност церкоспороидни хифомицети. Установени са 12 нови за науката растения-гостоприемници на 8 вида церкоспороидни хифомицети, както и 16 нови за България растения-гостоприемници на 12 вида.

6. Дисертационният труд и приносите представляват лично дело на докторанта, както е декларирано. Тя работи като биолог към ИБЕИ, БАН, което ѝ осигурява достъп до необходимия материал и възможност да осъществи самостоятелно планираните изследвания.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд: Резултатите от работата са представени в една самостоятелна статия, публикувана в списание *Mycologia Balcanica*, две съавторски статии – в списание *Phytologia Balcanica*, и в два съавторски доклада на международни научни конференции. Две от статиите са цитирани в три публикации на български и чуждестранни автори.

8. Авторефератът е направен съгласно изискванията и правилно отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд.

9. Препоръки и забележки:

9.1. Препоръчвам на докторанта да продължи изследванията си върху церкоспороидните хифомицети с материали и от други райони на страната. При подобно широкообхватно проучване е уместно да се обобщят и представят обектите, от които са събирани изследваните хербарни материали, което липсва в дисертацията.

9.2. Препоръчвам в бъдещите публикации да се осъвремени и актуализира използваната терминология – вместо „базидиални гъби“ да се използва „базидиеви гъби“; вместо „спороношение“ – „спорообразуване“, „конидиален“ – „конидиен“, „хифомицетни гъби“ – „хифомицети“, „тревисти“ – „тревни“.

9.3. При бъдеща подготовка на документи за академични конкурси всички материали да се представят в електронен вид, включително собствените и цитиращите публикации, които сега не ни бяха предоставени.

Направените критични бележки нямат за цел да намалят значението на представената работа, общата ми оценка за която е положителна.

10. Заключение.

Дисертационният труд е разработен на съвременно научно-теоретично и методично ниво и показва, че авторът има задълбочени теоретични познания в областта на таксономията, умение да извършва самостоятелна изследователска работа, да обобщава получените резултати и правилно да ги интерпретира. Това ми дава основание да препоръчам на Научното жури да присъди на Цветанка Иванова Борисова образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Микология“ (шифър 01.06.24), професионално направление 4.3. Биологични науки.

26.12.2014 г.

Автор на становището:

(доц.д-р С. Бенчева)

